

8.1. Појам инспекцијског надзора.

Инспекцијски надзор спада у „класичну” групу послова државне управе у којој држава својим ауторитетом регулише одређени друштвени однос и налаже одређено поступање или уздржавање у поступању.

Инспекцијским надзором орани државне управе испитују спровођење закона и других прописа непосредним увидом у пословање и поступање физичких и правних лица и, зависно од резултата надзора, изричу мере на које су овлашћени. Инспекцијски надзор се састоји од 1. непосредног увида у пословање и 2. изрицања мера – санкција.

Инспекцијски надзор уопште регулисан је Законом о инспекцијском надзору који је донет 2015. године. Према том Закону, инспекцијски надзор органи државне управе спроводе превентивним деловањем или налагањем мера ради обезбеђивања законитости и безбедности пословања и поступања надзираних субјеката и спречавања или отклањања штетних последице по заштићена добра, права и интересе. Инспекцијски надзор у себи садржи превентивно поступање (праћење стања, процене ризика, израде планова – није се десио штетни догађај) и интервентно поступање (налагање мера – постоји непосредна опасност да се деси или се десио штетни догађај). Различитим законима у више области прописани су затим специфични инспекцијски надзори, као што је на пример Ветеринарски надзор који је регулисан Законом о ветеринарству.

8.2. Врсте и облици инспекцијског надзора.

Врсте инспекцијског надзора су: 1. редовни, 2. ванредни, 3. контролни и 4. допунски. Редовни надзор је онај који се планира унапред, на основу процена могућих ризика и он може бити месечни, тромесечни, полугодишњи (тзв. оперативни) и годишњи и вишегодишњи (стратешки) план. Ванредни надзор је надзор потребан ради предузимања хитних мера, када постоји сумња да ће се десити или се дешава догађај који може угрозити живот и здравље људи, привреду, животну средину, јавни ред и мир и друге јавне интересе, када само лице које је субјект надзора то затражи, као и кад се поступа по представци - пријави физичког или правног лица. Контролни надзор постоји да би се проверило да ли се наложене мере инспекцијског надзора примењују. Допунски надзор се врши уколико орган сматра да су у међувремену настале одређене чињенице код неког лица, а које нису постојале у време кад је вршен редован, ванредан или контролни надзор.

Облици инспекцијског надзора су 1. теренски (изван службених просторија инспекције, на лицу места) и 2. канцеларијски (у службеним просторијама инспекције).

8.3. Покретање и вођење поступка инспекцијског надзора.

Пре почетка надзора, потребно је да се предузму **претходне радње** прописане Законом о инспекцијском надзору:

1. прикупљање података о претходним инспекцијским надзорима,
2. налог за инспекцијски надзор који инспектору даје руководилац инспекције (осим за контролни надзор),
3. обавештење о предстојећем инспекцијском надзору (осим у случајевима хитности, одн. заштите јавног интереса).

Поступак се покреће по 1. службеној дужности или на 2. захтев странке (може бити лице над којем треба извршити надзор или физичко или правно лице које има правни основ да тражи покретање поступка) и 3. поводом захтева другог лица коме је посебним законом признато својство странке у поступку.

По службеној дужности може се покренути поступак и када било које лице поднесе представку. Представка није захтев за покретање поступка, већ иницијатива за покретање поступка. Уколико инспектор сматра да не постоје услови за покретање поступка по иницијативи